

Desetina nejbohatších lidí je zodpovědná za dvě třetiny globálního oteplení, zjistila studie

Výzkumníci z Mezinárodního institutu pro aplikovanou systémovou analýzu (IIASA) se v nové studii pokusili zmapovat, jak se příjmové nerovnosti a s nimi spojená vyšší či nižší spotřeba podílejí na klimatické změně. Zjistili, že desetina nejbohatších lidí na světě je odpovědná za dvě třetiny globálního oteplení zaznamenaného od roku 1990.



Foto: Profimedia.cz

Záplavy v Indii, ilustrační foto

Extrémní klimatické jevy jako lesní požáry, vlny veder, povodně a dlouhá období sucha jsou stále častější. Při spalování fosilních paliv, průmyslové a zemědělské činnosti jsou totiž do atmosféry vypouštěny skleníkové plyny oxid uhličitý a metan, které zesilují skleníkový efekt. V důsledku toho dochází k oteplování planety a k intenzivnějším klimatickým jevům, uvádí web [NASA](#).

Podle vědců lze škody způsobené klimatickou změnou vyčíslit na zhruba 143 miliard dolarů ročně (asi tři biliony korun). Ne všichni se ale na klimatické změně podílejí stejně. Podle nové studie zveřejněné v časopise [Nature](#) totiž existuje velký nepoměr mezi těmi, kteří jsou za emise odpovědní, a těmi, kteří se musí vyrovnávat s dopady klimatických jevů.

Podle studie je 10 procent nejbohatších lidí odpovědných za dvě třetiny globálního oteplení a s ním souvisejícími klimatickými jevy v období mezi lety 1990-2020. V přepočtu na jednoho obyvatele tak desetina nejbohatších přispívá ke globálnímu oteplování 6,5krát více, než je celosvětový průměr. Zato 50 procent nejchudších obyvatel se na globálních emisích podílelo pouze z jedné desetiny.

Desetina nejbohatších přispěla sedmkrát více než průměr k celosvětovému nárůstu měsíčních extrémních teplot, jedno procento nejbohatších dokonce 26krát. Emise pocházející od desetiny nejbohatších vedly v USA a Číně ke dvou- až trojnásobnému nárůstu extrémních teplot v ohrožených regionech, což poukazuje na nerovnosti mezi bohatstvím a klimatickými dopady.

Odpovědnost?

Jak napsal server [The Guardian](#), předchozí studie již dříve prokázaly, že skupiny s vyššími příjmy do atmosféry vypouštějí neúměrně velké množství skleníkových plynů. Nová studie se ale poprvé snaží určit, zda se tato příjmová nerovnost nějakým způsobem promítá do odpovědnosti za klimatickou krizi.

„Naše studie ukazuje, že extrémní klimatické dopady nejsou jen důsledkem abstraktních globálních emisí, ale můžeme je přímo spojit s naším životním stylem a investičními rozhodnutími, která zase souvisejí s bohatstvím,“ uvedla pro [The Guardian](#) Sarah Schöngartová, analytička klimatického modelování a hlavní autorka studie.

Studie tak jasně prokazuje, že bohatší skupiny obyvatel vytvářejí více emisí uhlíku kvůli své spotřebě a investicím, kdežto chudší země, které se nacházejí v blízkosti rovníku, musí bojovat s extrémním počasím a růstem teplot.

Pokud by celá světová populace vypouštěla stejné množství emisí jako dolních 50 procent populace, od roku 1990 by došlo pouze k minimálnímu oteplení. Naopak pokud by celý svět vypouštěl stejné množství emisí jako horních 10 procent, světová průměrná teplota by od roku 1990 narostla o 2,9 °C.

„Zjistili jsme, že lidé s vyššími příjmy (a vyšší uhlíkovou stopou) hrají významnou roli při vytváření klimatických extrémů, což poskytuje silnou podporu pro klimatické politiky, které se zaměřují na snižování jejich emisí,“ dodala Schöngartová.